

Међународна конференција
Mittel- und Osteuropa nach dem Ersten Weltkrieg,
 Берлин, 31. 1. – 2. 2. 2018.

Међународна конференција *Средња и источна Европа након Првог светског рата* одржана је у амбасади Словачке Републике у Берлину од 31. јануара до 2. фебруара 2018. године. Организовали су је заједнички Европска мрежа сећање и солидарности (European Network Remembrance and Solidarity) и Савезни институт за културу и историју Немаца у источној Европи (Bundesinstitut für Kultur und Geschichte der Deutschen im östlichen Europa). Партнерске институције били су универзитети у Лајпцигу, Кракову, Кошицама и Клужу, као и Мађарска академија наука и Словачки институт у Берлину.

На конференцији је било представљено 25 радова, подељених у седам панела. Сваки панел имао је и сопственог коментатора који је након излагања давао свој осврт на сваки од радова. Међу 32 излагача били су заступљени научници превасходно из Немачке, Пољске, Словачке, Чешке, Мађарске, као и из Грузије, Литваније, Србије, Француске и Белорусије. Из Србије је излагао Растко Ломпар на тему утицаја Мађарске совјетске републике на прву фазу антикомунизма у Краљевини Југославији (The “Red Scare” in Yugoslavia: the Hungarian Soviet Republic and the beginning of Yugoslav anti-communism 1919–1921). Радни језици конференције били су немачки и енглески.

Конференцију је отворио поздравним говором амбасадор Словачке Републике, потом су реч добили организатори. Научни део конференције започео је предавањем професора емеритуса Џеја Винтера (Jay Winter) са Универзитета Јејл под насловом „Други велики рат 1917–1923“ (Second Great War). У њему је професор Винтер, на основу педесетогодишњег проучавања Првог светског рата, изнео своју тезу о потреби за ревизијом погледа на Први светски рат. Уместо устаљене периодизације, према којој постоји епоха Првог светског рата (1914–1918) а потом епоха настанка националних држава (1919–1923), он предлаже разумевање периода 1914–1923. као једног рата у две фазе. У првој (1914–1917) у питању је класичан рат империјалних сила, док је у другој (1917–1923) рат добио много различитих димензија, постао је истовремено национални, класни и грађански рат. Оно што обе фазе имају заједничко и оно што их повезује јесте интензитет и континуитет насиља. Након предавања развила се жива дискусија у којој су учествовали не само излагачи него и посматрачи, који су износили своје виђење оправданости оваквог „ревизионистичког“ приступа. Првог дана конференције одржана су два панела и укупно осам презентација. Први панел био је посвећен различитим и често сукобљеним виђењима послератног европског уређења. Разматрани су покушаји „хелветизације“ Мађарске, као и немачки и пољски концепти новог средњоевропског поретка. Дру-

ги панел преиспитивао је концепте попут „права на самоопредељење нација“, „фолксдојчерског идентитета“ и приказивао последице Версајског споразума у Украјини, Пољској и Румунији.

Другог дана конференције одржана су четири панела на којим је 13 научника презентовало своје радове. На првом панелу било је речи о новим политичким и друштвеним почецима у различитим географским областима од Словачке, преко Трансилваније до Грузије. Поред тога, испитивана је веза између националног ослобођења и еманципације жена у Чехословачкој, Мађарској и Пољској. Други панел бавио се превасходно друштвеним, економским и културним аспектима првих послератних година. Разматрани су: питање економске реконструкције, аграрно питање, однос модернизма и рата у уметности. Трећи панел се бавио дихотомијом између револуције и контрареволуције, која је била заједничка свим земљама источне и средње Европе. Последњи панел био је посвећен друштвеним и психолошким последицама рата, са посебним освртом на историју психијатрије и почетке истраживања посттрауматског поремећаја међу ратним ветеранима.

Трећег и последњег дана конференције одржан је само један панел који се тицао културе сећања на Први светски рат. У центру посматрања биле су Чехословачка, Пољска, Литванија и Румунија. Након панела, завршно предавање на тему „Версај – Стабилизација или дестабилизација у средњој и источној Европи?“ (*Versailles – Stabilisierung oder Destabilisierung in Mittel- und Osteuropa?*) требало је да одржи професор факултета у Кракову Мариуш Волос (*Mariusz Wołos*), али је био спречен да присуствује конференцији, те је након овог панела конференција окончана.

Растко ЛОМПАР

*The Second International Conference on Medicine
in the Holocaust and Beyond, Western Galilee, Israel, 7–11. 5. 2017.*

Председник Управног одбора Музеја жртава геноцида, епископ славонски г. Јован Ђулибрк, испред Одбора за Јасеновац Српске православне цркве, и историчар Бојан Ђокић, стручни сарадник овог музеја, учествовали су на Другој међународној конференцији под називом „Медицина у Холокаусту и после њега“. Мултидисциплинарна конференција одржана је од 7. до 11. маја 2017. године на више места у Западној Галилеји (Израел). Захваљујући организаторима скупа (професор емеритус Shmuel Reis са Универзитета Бар Илан, Факултета за медицину у Галилеји из Сафеда и др Miriam Offer из Програма за студије Холокауста Колеца у Западној Галилеји у Акри) конференција је окупила око 140 учесника из различитих области,